

EGYESÜLT ARAB EMÍRSÉGEK

I. Az ország társadalmi-gazdasági helyzete

1. Általános információk

Hivatalos megnevezés	Egyesült Arab Emírségek (United Arab Emirates) (Dawlat al-Imārāt al-'Arabiyah al-Muttaḥidah)
Államforma	államszövetség (7 különálló emírség)
Főváros	Abu Dhabi
Terület	83 600 km ²
Népesség	4 800 000 fő
Nemzetiségi megoszlás	emírségi (19%), egyéb arab és iráni (23%), dél-kelet ázsiai (főleg pakisztáni és indiai, 50%), egyéb (amerikai, európai, stb., 8%)
Vallási megoszlás	muszlim (96% /síita:16%/), egyéb (keresztény, hindu, stb., 4%)
Hivatalos nyelv	Arab (beszélt nyelvek: angol, hindi, urdu, perzsa)
Klíma	Szubtrópusi klíma, mérsékelt, ritkán csapadékos tél (október-április), nagyon meleg, a tengerparthoz közel igen párás nyár (május-szeptember). A keleti hegyvidéki terület klímája több fokkal hűvösebb.
Államfő	Khalifa bin Zayed Al-Nahyan sejk (Abu Dhabi uralkodója)
Miniszterelnök	Mohammed bin Rashid Al-Maktoum sejk (Dubai uralkodója)
Hivatalos pénznem (kód)	Emírségi dirham (AED)
Jelentősebb városok	Abu Dhabi, Al Ain, Dubai, Sharjah, Al Ajman, Umm Al Quwain, Ras Al Khaimah, Al Fujairah

2. Főbb gazdasági mutatók, a gazdaság szerkezete, főbb ágazatok

Az Egyesült Arab Emírségek főbb gazdasági mutatói

		2006	2007	2008
A GDP értéke folyó áron	Mrd USD	132,8	146,8	163,7
A GDP növekedése változatlan áron	%	9,4	7,6	7,7
Egy főre jutó GDP folyó áron	USD/fő	26 980	30 580	34 090
Infláció	%	13,5	13,3	14,0
Munkanélküliségi ráta	%	n.a.	3,5	3,7
Folyó fizetési mérleg egyenlege	Mrd USD	36,5	36,4	29,6
Költségvetés egyenlege a GDP %-ában	%	11,6	14,2	12,4

Forrás: Economic Intelligence Unit, UAE Yearbook 2009

A GDP növekedése az elmúlt 5 évben töretlen volt, ez a trend 2009-ben a világgazdasági válság miatt megfordul. Tekintettel a gyorsan növekvő lakosságra, az egy főre jutó GDP szinten tartásához is jelentős növekedés szükséges. Az elmúlt 3 évben tapasztalt magas infláció a gazdaság túlfűtöttségét jelzi, 2009-re azonban a növekedés várhatóan 2-3%-ra lassul. A munkanélküliségi ráta csak a helyi állampolgárok helyzetét tükrözi, mivel külföldi legálisan csak munkaszerződés birtokában kaphat tartózkodási engedélyt. Noha ez a mutató alacsony, a magas népszaporulat és a helyi lakosság munkahelyekkel szembeni szelektív hozzáállása miatt várhatóan nő. A válság hatásait enyhíteni kívánó gazdaságélénkítő intézkedések miatt 2009-ben mind a folyó fizetési mérleg, mind a költségvetési egyenleg többlete csökkenni fog.

3. Külkereskedelmi tendenciák, külkereskedelmi statisztika, főbb partnerek, főbb import termékek

Az Egyesült Arab Emírségek külkereskedelmi forgalma

		2006	2007	2008
Export	M USD	145 586	180 897	200 420
Import	M USD	88 086	116 642	141 137

Forrás: Economic Intelligence Unit

A gazdaság szisztematikus diverzifikációjának köszönhetően a szénhidrogének csak alig több mint felét teszik ki az exportbevételeknek, amelyek növekedésében ugyanakkor az olajár elmúlt két évben történt emelkedése is tükröződik. A túlfűtött és beruházás-orientált gazdasági növekedés miatt a behozatal is folyamatosan nő, és tekintettel a magas importfüggőségre, a trend nem fog jelentősen változni.

Az EAE legfontosabb exportpiacai (2007-es EIU adatok alapján): Japán (23,6%), Dél Korea (10,2%), Thaiföld (5,2%), India (4,8%). Tekintettel arra, hogy a főbb exportpiacok már most is az ázsiai országok, és az EU-Öböl-menti Együttműködési Tanács (ÖET) szabadkereskedelmi tárgyalások egy helyben topognak, várható, hogy a következő néhány évben ezek arányok megmaradnak.

Az importban a legnagyobb szállítói (2007-es EIU adatok alapján): Kína (13,2%), India (10,3%), Egyesült Államok (9%), Németország (6,1%). Az importnál Franciaországnak van esélye a német szállításokat felülmúlnia, mivel jelentős vállalati szerződések állnak előkészítés alatt. Az Egyesült Államoknak mára az EAE lett a legfontosabb kereskedelmi partnere az ÖET országok között.

Az export meghatározó hányada re-export (2007-es EIU adatok alapján 36,6%). További jelentős exportcikkek: nyersolaj (35,9%), gáz (4,6%).

Az Emírségek (főleg Dubai) az elmúlt 15 évben sikeresen átvette Kuvait egykori szerepét Irak vonatkozásában, és Iránba irányuló re-exportja is igen jelentős. A gázexport jelenleg inkább csak lehetőség, mivel a mezők fejlesztése még csak kezdeti stádiumban van. Az ország növekvő energia igénye is akadályt jelent a gázexport felfuttatásában.

A legfontosabb importtermékek (2007-es EIU adatok alapján): gépek és berendezések (18,1%), drágakövek és nemesfémek (14,3%), gépjárművek és egyéb szállítóberendezések (10%). Az import szerkezetében a beruházások következtében (amelyek szintje ugyanakkor, elsősorban az ingatlanszektorban csökken) továbbra is hasonló összetétel várható. A nemesfémek magas arányát az magyarázza, hogy mind a helyi lakosságnál, mind pedig a külföldiek túlnyomó részét kitevő indiai/pakisztáni csoport esetében ez a kincsképzés hagyományos és legmegbízhatóbbnak tartott eszköze. Ezt a trendet csak erősíti, hogy az országban a nemesfémek eladását adó sem terheli.

4. Tőkeáramlás, statisztika, főbb partnerek

Az Egyesült Arab Emírségek adott évi működőtőke importja/exportja (M USD)

	2005	2006	2007
Közvetlen külföldi működőtőke import (flow)	12 806	13 253	11 150
Közvetlen működőtőke export (flow)	10 892	6 625	4 000

Forrás: Economic Intelligence Unit

A működőtőke-import elsősorban a gyorsan fejlődő és világviszonylatban is versenyképes szabadkereskedelmi övezetek hálózatának köszönhető. A kedvező feltételek miatt ugyanis a multinacionális cégek többsége ide - elsősorban Dubaiba - telepítette régiós központját és disztribúciós/logisztikai vezetését. A hagyományos indiai és pakisztáni kapcsolatoknak köszönhetően sok ottani vállalkozó alapított helyi céget elsősorban tradicionális emírségi partnereikkel együttműködve.

A működőtőke-export nem tartalmazza az állami beruházási cégek (ADIA, IPIC, Mubadala, stb.) tevékenységének adatait. A csökkenő trend oka, hogy a (legalábbis 2008. III. negyedévéig) túlfűtött belső piac miatt forráshiány lépett fel.

II. Magyarország és az Egyesült Arab Emírségek bilaterális kapcsolatai, külkereskedelem, tőkeáramlás

A magyar–emírségi külkereskedelem áruszerkezete (M USD)

	KIVITEL		BEHOZATAL		EGYENLEG	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
Összesen	529,6	634,4	35,8	75,6	493,8	558,8
Élelmiszer, ital, dohány	2,8	4,9	0,0	0,0	2,8	4,9
Nyersanyagok	0,2	0,4	0,1	1,4	0,1	-1,0
Energiahordozók	0,3	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
Feldolgozott termékek	23,0	39,4	8,4	7,8	14,6	31,6
Gépek, gépi berendezések	503,4	589,7	27,2	66,3	476,2	523,3

Forrás: KSH

Értékváltozás és a forgalom megoszlása 2008-ban (%)

	INDEX (2008/2007)		MEGOSZLÁS	
	KIVITEL	BEHOZATAL	KIVITEL	BEHOZATAL
Összesen	119,8	211,1	100,0	100,0
Élelmiszer, ital, dohány	172,5	20,9	0,8	0,0
Nyersanyagok	221,5	2 306,2	0,1	1,9
Energiahordozók	14,0	46,5	0,0	0,1
Feldolgozott termékek	171,5	92,5	6,2	10,3
Gépek, gépi berendezések	117,1	244,1	93,0	87,7

Forrás: KSH

A magyar export meghatározó részét a mobiltelefon szállítások teszik ki, mivel a Dubaiban működő régiós disztribúciós központ jelentős re-exportot is lebonyolít. Az élelmiszeripari és a mezőgazdasági termékekből az ország felvevőképességénél jóval alacsonyabb a kivitelünk mértéke, ezért ezek felfutással kecsegtető szektorok. A kivitel előző években történt dinamikus növekedése 2009-ben lelassult (az első negyedévben mintegy 30%-kal volt alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest), és a trend csak az év végén fog várhatóan javulni.

Az MNB adatai szerint jelenleg sem az EAE-ből Magyarországra irányuló, sem pedig Magyarországról az Emírségekbe irányuló jelentős tőkebefektetés nincs.